

Sygn. akt XP 487/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała-Kozioł

Ławnicy: G. K., C. S.

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2018 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **P. S.**

przeciwko: **(...) sp. z o.o. w W.**

o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia

I. oddala powództwo;

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesowymi strony pozwanej;

III. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 lipca 2017 r. (data stempla pocztowego) powód P. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 24 926,37 zł wraz z odsetkami ustawowymi za zwłokę liczonymi od dnia doręczenia stronie pozwanej pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z przepisami prawa rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 2 700 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (k. 3 – 4).

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 19 lipca 2017 r. odebrał z poczty przesyłkę poleconą nadaną przez stronę pozwaną, zawierającą datowane na dzień 13 lipca 2017 r. pismo o rozwiązaniu umowy o pracę w trybie art. 53 § 1 ust. 1 pkt b k.p. Powód wskazał, że przedmiotowe rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia jest bezprawne i bezskuteczne, albowiem nie można zwolnić pracownika dwa razy w różnym trybie i w różnych okresach czasu. Powód był pracownikiem strony pozwanej do dnia 14 września 2016 r., kiedy to dyrektor Oddziału w B. R. J. ustnie, w obecności świadków, zwolnił powoda z pracy w trybie dyscyplinarnym. Powód odwołał się od rozwiązania umowy o pracę do sądu pracy, a sprawa pozostaje w toku. Mimo oczywistych faktów świadczących o rozwiązaniu umowy o pracę w tym dniu, strona pozwana utrzymuje, że powód w dalszym ciągu jest pracownikiem strony pozwanej.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także o zawieszenie postępowania (k. 16 – 19).

Uzasadniając wniosek o zawieszenie postępowania strona pozwana wskazała, że istnieje zależność prejudycjalna niniejszego postępowania od wyniku postępowania w sprawie o odszkodowanie, prowadzonej pod sygnaturą X P 621/16. Ustalenie do jakiej daty powód pozostawał pracownikiem strony pozwanej stanowi bowiem element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Odnosząc się do żądania pozwu strona pozwana wskazała, że jest ono bezzasadne. Jeśli bowiem w sprawie o sygn. akt X P 621/16 sąd pracy przyzna rację twierdzeniom powoda ustalając, że został on zwolniony z pracy u strony pozwanej w dniu 14 września 2016 r., to niniejsza sprawa okaże się bezprzedmiotowa. Skoro zostałyby bowiem ustalone, że stosunek pracy ustał ze skutkiem na dzień 14 września 2016 r., to brak jest możliwości jego ponownego rozwiązania. Odszkodowanie w niniejszej sprawie byłoby należne powodowi tylko w przypadku kumulatywnego spełnienia się dwóch przesłanek: prawomocnego oddalenia roszczenia powoda zawisłego przed tut. Sądem pod sygn. akt X P 621/16 oraz ustalenia w tut. postępowaniu, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia w dniu 19 lipca 2017 r. naruszało prawo, tj. nie zostały spełnione w stosunku do powoda przesłanki opisane w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. Nie budzi zaś wątpliwości, że powód otrzymywał zasiłek chorobowy przez okres 182 dni, a następnie otrzymywał świadczenie rehabilitacyjne przez okres przekraczający 3 miesiące. Rozwiązanie umowy o pracę było zatem zgodne z prawem.

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego zakończenia toczącej się przed tut. Sądem sprawy o sygn. akt X P 621/16 (k. 36).

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych podjął postępowanie w sprawie (k. 55).

W dalszym piśmie procesowym strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie (pismo strony pozwanej k. 60, pismo powoda k. 63).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 czerwca 1996 r. powód P. S. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. umowę o pracę na trzymiesięczny okres próbny, na podstawie której objął stanowisko operatora zmianowego w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 30 sierpnia 1996 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 1 września 1996 r. do dnia 1 września 1997 r., a w dniu 1 września 1997 r. – umowę o pracę na czas nieokreślony. Od dnia 1 stycznia 2004 r. powód zajmował stanowisko głównego operatora.

Z dniem 2 kwietnia 2013 r. w związku z przejściem zakładu pracy na mocy art. 23¹ k.p. powód stał się pracownikiem strony pozwanej – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Dowód: Dokumenty zgromadzone w aktach osobowych powoda (w załączeniu do akt sprawy), w tym:

- umowa o pracę na okres próbny z dnia 03.06.1996 r.;
- umowa o pracę na czas określony z dnia 30.08.1996 r.;
- umowa o pracę na czas nieokreślony z dnia 01.09.1997 r.;
- informacja potwierdzająca warunki zatrudnienia z dnia 25.05.2004 r.;
- informacja o planowanym przejściu zakładu pracy z dnia 14.02.2013 r.

Powód świadczył pracę w oddziale strony pozwanej w B.. Dyrektorem oddziału był R. J., który pełnił jednocześnie funkcję członka zarządu spółki.

W dniu 14 września 2016 r. R. J. złożył wobec powoda ustne oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracownika. Pozwem z dnia 27 września 2016 r. skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. powód wniósł odwołanie od rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z dnia 14 września 2016 r. i domagał się zasądzenia od strony pozwanej tytułem odszkodowania kwoty 24 926,37 zł.

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa P. S. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (sygn. akt X P 621/16) w punkcie I – zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 20 316,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 października 2016 roku do dnia zapłaty, w punkcie II – dalej idące powództwo oddalił, w punkcie III – zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w punkcie IV – nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1 015,00 zł tytułem zwrotu opłaty stosunkowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy, w punkcie V – wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 6 772,07 zł.

Uzasadniając wyrok z dnia 23 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy wskazał m.in., że choć oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę było obarczone wadą formalną (zostało złożone ustnie, nie zawierało wskazania przyczyny rozwiązania umowy o pracę), to jednak było prawnie skuteczne. Sąd Rejonowy ustalił, że wołą R. J., który kilkakrotnie zwrócił się do powoda słowami „jesteś zwolniony dyscyplinarnie”, było natychmiastowe zwolnienie powoda z pracy. Sąd Rejonowy wskazał, że wola R. J., reprezentującego pracodawcę, została wyrażona w sposób klarowny, zdecydowany i jednoznaczny, nie pozostawiając żadnych wątpliwości w zakresie wynikających z niej skutków na płaszczyźnie łączącego strony stosunku pracy, nadmieniał także, że oświadczenie strony w zakresie rozwiązania stosunku pracy może być skutecznie złożone nie tylko w formie pisemnej, ale też w formie ustnej czy nawet w sposób dorozumiany – przy czym niezachowanie formy pisemnej może skutkować po stronie pracownika powstaniem roszczeń, o których mowa w art. 45 k.p. i 56 k.p. Sąd Rejonowy ustalił tym samym, że w dniu 14 września 2016 r. doszło do rozwiązania łączącego strony stosunku pracy na mocy złożonego przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Sąd Rejonowy miał na uwadze, że po dniu 14 września 2016 r. strona pozwana wypłacała powodowi cały czas świadczenie chorobowe, jednak w tym zakresie, wedle ustaleń Sądu, strona pozwana działała jedynie jako pośrednik w przekazywaniu świadczenia pomiędzy Oddziałem ZUS a powodem.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2018 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wydanym w sprawie o sygn. akt VIII Pa 25/18, oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 23 listopada 2017 r., wydanego w sprawie o sygn. akt X P 621/16.

Stosunek pracy łączący strony uległ rozwiązaniu z dniem 14 września 2016 r.

Dowód: Odpis wyroku SR dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 23.11.2017 r., sygn. akt X P 621/16, wraz z uzasadnieniem (k. 44 – 54)

Odpis wyroku SO we Wrocławiu z dnia 10.05.2018 r., sygn. akt VIII Pa 25/18 (k. 64)

Na okres od dnia 15 marca 2017 r. do dnia 12 czerwca 2017 r. organ rentowy przyznał powodowi prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a na okres od dnia 13 czerwca 2017 r. do dnia 10 września 2017 r. – w wysokości 75 % podstawy wymiaru.

Dowód: Decyzja ZUS O/we W. z dnia 21.03.2017 r., znak: (...) (k. 21, 22)

Decyzja ZUS O/we W. z dnia 29.06.2017 r., znak: (...) (k. 23, 24)

W dniu 19 lipca 2017 r. powód odebrał przesyłkę pocztową, zawierającą oświadczenie strony pozwanej z dnia 13 lipca 2017 r. o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. W treści oświadczenia wskazano, że z dniem doręczenia pisma rozwiązuje się wiążącą strony umowę o pracę, bez zachowania okresu wypowiedzenia, na mocy art. 53 § 1 ust. 1 pkt b Kodeksu pracy. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę powołano niezdolność powoda do pracy wskutek

choroby, trwającą dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące.

Dowód: Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z dnia 13.07.2017 r. (k. 7)

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda za okres 3 miesięcy od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. wynosiło 8 308,79 zł brutto (5 339,85 zł netto).

Dowód: Zaświadczenie o zarobkach z dnia 26.09.2016 r. (k. 10)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości jako bezzasadne.

W niniejszej sprawie, odwołując się od złożonego przez stronę pozwaną w dniu 19 lipca 2017 r. oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej odszkodowania w kwocie 24 926,37 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa, wskazując, iż do rozwiązania umowy o pracę doszło zgodnie z prawem.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że w dniu 14 września 2016 r. strona pozwana dokonała wobec powoda złożenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, zaś przedmiotowe oświadczenie podlegało ocenie sądu pracy w toczącym się przed tym Sądem postępowaniu o sygn. akt X P 621/16. W przedmiotowym postępowaniu rozpoznaniu sądu pracy podlegała w szczególności okoliczność, czy w dniu 14 września 2016 r. doszło do skutecznego złożenia oświadczenia woli przez pracodawcę, a tym samym, czy w tym dniu rozwiązał się łączący strony stosunek pracy. Jak ustalił Sąd, złożone w tym dniu przez R. J. w formie ustnej oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy okazało się skuteczne i jednocześnie wadliwe – w zakresie w jakim zostało złożone z pominięciem formy pisemnej oraz z pominięciem wskazania przyczyny rozwiązania umowy o pracę. Wobec powyższego ustalenia, prawomocnym wyrokiem z dnia 23 listopada 2017 r. Sąd uwzględnił zgłoszone przez powoda roszczenie co do zasady i zasądził na jego rzecz od strony pozwanej odszkodowanie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że wola R. J., reprezentującego pracodawcę, została wyrażona w sposób klarowny, zdecydowany i jednoznaczny, nie pozostawiając żadnych wątpliwości w zakresie wynikających z niej skutków na płaszczyźnie łączącego strony stosunku pracy, nadmieniał także, że oświadczenie strony w zakresie rozwiązania stosunku pracy może być skutecznie złożone nie tylko w formie pisemnej, ale też w formie ustnej czy nawet w sposób dorozumiany – przy czym niezachowanie formy pisemnej może skutkować po stronie pracownika powstaniem roszczeń, o których mowa w art. 45 k.p. i 56 k.p. Sąd Rejonowy ustalił tym samym, że w dniu 14 września 2016 r. doszło do rozwiązania łączącego strony stosunku pracy na mocy złożonego przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Sąd Rejonowy miał na uwadze, że po dniu 14 września 2016 r. strona pozwana wypłacała powodowi cały czas świadczenie chorobowe, jednak w tym zakresie, wedle ustaleń Sądu, strona pozwana działała jedynie jako pośrednik w przekazywaniu świadczenia pomiędzy Oddziałem ZUS a powodem.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. W piśmiennictwie i judykaturze podkreślono, że moc wiążąca prawomocnego orzeczenia sądu charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy z nich odnosi się tylko do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia. Ten aspekt występuje, gdy w poprzednim postępowaniu, w którym zapadło prawomocne orzeczenie, nie brała udziału choćby jedna ze stron nowego postępowania, a nie jest ona objęta prawomocnością rozszerzoną. Nie można bowiem takiej strony obciążać dalszymi skutkami wynikającymi z prawomocnego orzeczenia.

Drugi aspekt mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia jest określony jako walor prawny rozstrzygnięcia (osądzenia) zawartego w treści orzeczenia. Pozostaje on ściśle związany z powagą rzeczy osądzonej (art. 366 § 1 k.p.c.) i występuje

w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny. W nowej sprawie nie może być wówczas zastosowany negatywny (procesowy) skutek powagi rzeczy osądzonej polegający na niedopuszczalności ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy. Występuje natomiast skutek pozytywny (materialny) rzeczy osądzonej przejawiający się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika (Zob. K. Piasecki, Wyroki sądów pierwszej instancji, sądów apelacyjnych oraz Sądu Najwyższego w sprawach cywilnych, handlowych i gospodarczych, rozdz. XIV Prawomocność wyroków i powaga rzeczy osądzonej; A. Góra – Błaszczkowska, Komentarz do art. 316 – 366 kpc, Legalis 2014, teza 6 do art. 365; A. Marciniak, K. Piasecki, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, t. I, teza 7 do art. 365; por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2014 r., I UK 329/13, LEX nr 1444404; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2013 r., I UK 29/13, Legalis).

Związanie stron (oraz wyjątkowo innych osób), o którym mowa w art. 365 k.p.c., polega na związaniu tych osób dyspozycją zawartą w sentencji wyroku skonkretyzowanej, zindywidualizowanej i trwałej normy prawnej wywiezionej przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych. Inne sądy, organy państwowe oraz organy administracji publicznej, rozstrzygające w sprawach innych niż karne, są związane prejudycjalnie, czyli nie mogą dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia niż zawarta w prejudykacie, ale także nie mogą dokonać odmiennych ustaleń faktycznych (tak P. Telenga, Komentarz do art. 365 kodeksu postępowania cywilnego, LEX 2014, teza 2).

Moc wiążąca orzeczenia merytorycznego może być brana pod uwagę w zasadzie tylko w innym postępowaniu niż to, w którym je wydano. Orzeczenie takie uzyskuje moc wiążącą z chwilą uprawomocnienia się, a zatem z chwilą definitywnego zakończenia postępowania. ***W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się dana kwestia, nie podlega ona już ponownemu badaniu. Związanie orzeczeniem oznacza bowiem niedopuszczalność przeprowadzenia postępowania dowodowego w tej kwestii, nie tylko zaś dokonywania ustaleń sprzecznych. Zachodzi tu zatem ograniczenie dowodzenia faktów, objętych prejudycjalnym orzeczeniem, a nie tylko ograniczenie poszczególnego środka dowodowego*** (por. A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Legalis 2014, teza 4 do art. 365; A. Góra-Błaszczkowska, Komentarz..., teza 2 do art. 365; A. Jakubecki, Komentarz do art. 365 kodeksu postępowania cywilnego, LEX 2013, teza 4; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r., V CSK 433/13, LEX nr 1514746; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2013 r., IV CSK 624/12, Legalis; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 r., III UK 121/12, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011 r., I UK 239/10, Legalis).

Moc wiążąca orzeczenia odnosi się tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia. Nie mają zatem, co do zasady, mocy wiążącej ani poglądy prawne wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia, ani motywy i ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu. Przedmiotem prawomocności materialnej jest bowiem ostateczny rezultat rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do niego doprowadziły. Jednakże zawarte w uzasadnieniu orzeczenia motywy rozstrzygnięcia mogą mieć niekiedy znaczenie dla ustalenia zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, czyli granic prawomocności materialnej orzeczenia w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. Treść prawomocnego orzeczenia, a więc treść wyrażonej w nim indywidualnej i konkretnej normy prawnej, w tym zwłaszcza zakres jej obowiązywania (związania stron i sądów), często nie jest, i z obiektywnych względów nie może być, w pełni wysłowiona w sentencji orzeczenia. Z tego względu ustalenie tej treści, a przede wszystkim zakresu związania prawomocnym wyrokiem, wymaga niejednokrotnie wykładni orzeczenia w świetle sporządzonego do niego uzasadnienia, a w braku pisemnego uzasadnienia w świetle odtworzonego (np. na podstawie akt sprawy) rozumowania sądu, który wydał badane rozstrzygnięcie, a sama możliwość sięgania do okoliczności sprawy w celu sprecyzowania zakresu mocy wiążącej orzeczenia sądu nie może ulegać wątpliwości.

Zwłaszcza przy orzeczeniach oddalających powództwo, gdy z sentencji nie wynika zakres przedmiotowy rozstrzygnięcia, doniosłe i wiążące mogą być motywy rozstrzygnięcia zawarte w uzasadnieniu orzeczenia, szczególnie ustalenia prejudycjalne sądu, prowadzące do oddalenia powództwa lub wniosku. Związanie prawomocnym wyrokiem rozciąga się zatem również na jego motywy w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu, tj. w jakim indywidualizują one sentencję jako rozstrzygnięcie

o przedmiocie sporu i w jakim określają one istotę danego stosunku prawnego. Chodzi przy tym tylko o elementy uzasadnienia dotyczące rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, w których sąd wypowiada się w sposób stanowczy, autorytarny o żądaniu (zob. A. Jakubecki, Komentarz..., teza 2; A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, Kodeks..., teza 1 i 4 do art. 365; A. Góra – Błaszczkowska, Komentarz..., teza 8 do art. 365; E. Marszałkowska-Krześ, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Legalis 2014, teza 5 do art. 365; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2014 r., I UK 329/13, LEX nr 1444404; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2013 r., V CSK 500/12, Legalis; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 r., III UK 121/12, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 249/10, OSNC 2012/6/46; wyrok z dnia 23 listopada 2010 r., I UK 162/10, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 r., II PK 212/09, Legalis).

Nie budzi wątpliwości Sądu, że wynik postępowania toczącego się pod sygn. akt X P 621/16 miał prejudycjalne znaczenie dla postępowania w niniejszej sprawie. Zasądzenie na rzecz powoda w przedmiotowym postępowaniu odszkodowania za niezgodne z przepisami prawa rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia było konsekwencją ustalenia przez Sąd, że na mocy wadliwego prawnie oświadczenia doszło do skutecznego rozwiązania łączącego strony stosunku pracy. Powyższe ustalenie niewątpliwie wiąże Sąd w niniejszym postępowaniu, w którym ponownie pojawia się kwestia momentu rozwiązania łączącego strony stosunku pracy. Związanie tuż. Sądu prawomocnym orzeczeniem zapadłym w sprawie o sygn. akt X P 621/16 oznacza, że w niniejszym postępowaniu kwestia ta nie podlega już ponownemu badaniu.

Skoro zaś w prawomocnie zakończonej sprawie o sygn. akt X P 621/16 sąd pracy ustalił, iż do rozwiązania łączącego strony stosunku pracy doszło w dniu 14 września 2016 r., to tym samym należało uznać, że złożone wobec powoda w dniu 19 lipca 2017 r. oświadczenie strony pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę, które podlegało ocenie Sądu w niniejszym postępowaniu, zostało złożone w okresie, gdy stron nie wiązał już stosunek pracy. Nie miało ono skutku prawnego – podobnie, jak nie miałyby żadnego skutku prawnego i nie rodziłyby odpowiedzialności odszkodowawczej oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę złożone między stronami, których stosunek pracy nigdy nie łączył.. Powyższe przesądza o niemożności uwzględnienia zgłoszonego przez powoda roszczenia.

Jak ustalił Sąd, w dniu 19 lipca 2017 r. powód odebrał datowane na dzień 13 lipca 2017 r. oświadczenie strony pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia w oparciu o przepis art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p. Cytowany przepis przyznaje pracodawcy prawo do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia m.in. w odniesieniu do pracownika, który był zatrudniony u danego pracodawcy co najmniej 6 miesięcy, jeżeli niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące, z tym ograniczeniem, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia w opisywanym trybie nie może nastąpić po stawieniu się pracownika do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności (art. 53 § 3 k.p.).

W myśl art. 56 § 1 k.p. pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie. O przywróceniu do pracy lub odszkodowaniu orzeka sąd pracy.

Odszkodowanie, o którym mowa w art. 56, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia (art. 58 zd. 1 k.p.).

Zgłaszając w niniejszym postępowaniu roszczenie odszkodowawcze powód wyjaśnił, że w jego ocenie rażącym naruszeniem przez pracodawcę przepisów Kodeksu pracy było utrzymywanie, iż po dniu 14 września 2016 r. strony w dalszym ciągu łączył stosunek pracy, i ponowne złożenie wobec powoda oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę po tej dacie. Powód podtrzymał swoje żądanie i powyższą argumentację także po prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy przez Sąd w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt X P 621/16.

W ocenie Sądu złożone przez stronę pozwaną oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z dnia 19 lipca 2017 r. było nie tyle sprzeczne z przepisami prawa, co bezskuteczne. Nie budzi bowiem wątpliwości Sądu, że rozwiązać można tylko taki stosunek prawny, który istnieje w momencie złożenia przez stronę oświadczenia o jego

rozwiązaniu. W stanie faktycznym niniejszej sprawy już w dniu 14 września 2016 r. doszło zaś do natychmiastowego zerwania więzi obligacyjnej łączącej strony, wskutek czego żadna ze stron stosunku pracy nie mogła ponownie rozwiązać umowy, która została już rozwiązana.

Przywołany wyżej przepis art. 56 k.p., przyznający pracownikowi prawo do domagania się od pracodawcy odszkodowania bądź żądania przywrócenia do pracy może mieć zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy pracodawca rozwiązał stosunek pracy istniejący w dacie oświadczenia o jego rozwiązaniu. Wynika to jednoznacznie z treści przywołanej normy prawnej, przyznającej prawo domagania się odszkodowania tylko tej osobie, z którą rozwiązano stosunek pracy. Skoro zaś oświadczenie strony pozwanej z dnia 19 lipca 2017 r. nie wywołało skutków prawnych i było nieskuteczne, to po stronie powoda nie powstało roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 56 § 1 k.p. (por. wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. akt VIII Pa 58/17, opubl. portal orzeczeń SO w Gliwicach).

Podstawy prawnej przysługiwania powodowi prawa do odszkodowania nie może też stanowić przepis art. 60 k.p., który przewiduje, że jeżeli pracodawca rozwiązał umowę o pracę w okresie wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia, pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie. Odszkodowanie przysługuje w wysokości wynagrodzenia za czas do upływu okresu wypowiedzenia. Cytowany przepis dotyczy stanu faktycznego, w którym do złożenia przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów dochodzi w okresie wypowiedzenia, czyli w sytuacji, gdy którakolwiek ze stron stosunku pracy uprzednio złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę. W stanie faktycznym niniejszej sprawy na dzień 19 lipca 2017 r. strony nie pozostawały zaś w okresie wypowiedzenia. Do definitywnego i natychmiastowego rozwiązania łączącego strony stosunku pracy doszło bowiem w dniu 14 września 2016 r. na mocy złożonego w tym dniu przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę w tzw. trybie dyscyplinarnym. Oświadczenie z dnia 19 lipca 2017 r. zostało złożone na wiele miesięcy po rozwiązaniu się łączącego strony stosunku pracy, co tym bardziej uniemożliwia zastosowanie w niniejszej sprawie przepisu art. 60 k.p., jeśli wziąć pod uwagę, że uregulowane cytowanym przepisem odszkodowanie przysługuje jedynie w wysokości wynagrodzenia za czas do upływu okresu wypowiedzenia, tj. do dnia, w którym stosunek pracy uległby rozwiązaniu, gdyby nie złożone w okresie wypowiedzenia wadliwe oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy. Skoro zaś w niniejszej sprawie stosunek pracy już nie istniał, nie byłoby możliwe ustalenie wysokości odszkodowania w myśl cytowanej regulacji.

Z tej przyczyny powód nie mógł zasadnie domagać się od strony pozwanej odszkodowania za niezgodne z przepisami prawa rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Ponadto ustalenie, że złożone przez stronę pozwaną oświadczenie z dnia 19 lipca 2017 r. nie wywołało żadnych skutków prawnych spowodowało także brak konieczności badania, czy w istocie zaszyły przewidziane w art. 53 k.p. przesłanki rozwiązania umowy o pracę.

Procedując w niniejszej sprawie Sąd skorzystał z dowodów z dokumentów, wskazanych w treści uzasadnienia, albowiem ich wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu. Biorąc pod uwagę wynikające ze związania prawomocnym orzeczeniem ograniczenie dowodzenia faktów, Sąd pominął dowód z przesłuchania stron wobec bezzasadności jego przeprowadzenia.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, uznając żądanie powoda za bezzasadne, **w punkcie I sentencji wyroku** Sąd oddalił powództwo.

W **punkcie II sentencji wyroku** Sąd orzekł o kosztach procesu w oparciu o przepis art. 102 k.p.c., odstępując od ogólnej zasady wynikającej z art. 98 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wedle zaś art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Jak wskazuje się w judykaturze, skorzystanie przez Sąd z cytowanego przepisu w zakresie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym Sądu orzekającego i tylko do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2007 r., V

CSK 292/06, LEX nr 232807). Zastosowanie przez Sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73, LEX nr 7379).

Sąd zważył, że w niniejszym postępowaniu obciążenie powoda kosztami procesu byłoby dla powoda zbyt dużym ciężarem, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę różnice w sytuacji majątkowej obu stron. Należy mieć nadto na uwadze, że w momencie wytaczania powództwa w niniejszej sprawie, tj. broniąc się w sposób prawem przewidziany przed skutkami oświadczenia strony pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę złożonego w lipcu 2017 r., powód nie był w stanie przewidzieć, jak ostatecznie Sąd rozsądzi sprawę dotyczącą oświadczenia strony pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę z września 2016 r. (sygn. akt X P 621/16). Na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie tocząca się między stronami sprawa o sygn. akt X P 621/16 nie była bowiem prawomocnie zakończona. Przed wytoczeniem powództwa, a nawet do pewnego etapu niniejszego postępowania, tj. do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia postępowania toczącego się pod sygn. akt X P 621/16, powód nie mógł być przekonany, czy Sąd podzieli prezentowane przez powoda w przedmiotowej sprawie stanowisko. Nie budzi zaś wątpliwości, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależało od wyniku przedmiotowego postępowania.

Z tej przyczyny, biorąc pod uwagę, że w momencie wytaczania powództwa powód mógł pozostawać w uzasadnionym przekonaniu o słuszności dochodzonych roszczeń, Sąd uznał, iż obarczenie powoda obowiązkiem zwrotu poniesionych przez stronę pozwaną kosztów procesowych stałoby w sprzeczności z zasadą słuszności.

W **punkcie III sentencji wyroku** nieuiszczonymi przez powoda kosztami sądowymi w postaci opłaty stosunkowej od pozwu Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążył Skarb Państwa, mając na uwadze, że zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c. nie było podstaw do obciążenia tymi kosztami strony pozwanej jako wygrywającej proces, zaś powód był zwolniony z obowiązku uiszczenia opłaty stosunkowej od pozwu z mocy ustawy.